

KMETSKI LIST

Štev. 7.

Ljubljana, 12. februarja 1941

Leto XXIII.

Stališče nacionalne Slovenije

V nedeljo je imel sejo v Ljubljani banovinski odbor Jugoslovanske nacionalne stranke skupno z banovinskim odborom omladinske strankine organizacije. Zastopani so bili vsi člani obeh odborov. Seji so prisostvovali med drugimi odličnimi člani še podpredsednik glav. odbora v Beogradu gg. dr. Grga Andjelinović, Ivan Pucelj, bivši podban dr. Pirkmajer, bivši narodni poslanci Albin Koman, Rajko Turk, Rudolf Pleskovič, Anton Cerer, Ivan Prekoršek, Rasto Pustoslemšek in Milan Mravlje ter predsedniki in tajniki sreskih organizacij.

Sejo je vodil predsednik banovinskega odbora dr. Janko Rajer. Po pozdravih predsedniku stranke Petru Živkoviću, podpredsedniku Jovi Banjaninu in glavnemu tajniku stranke dr. Albertu Kramerju je govoril dr. Andjelinović o dolžnostih nacionalistov v sedanjem času. Govornik je bil s toplim odobravanjem večkrat prekinjen. Zaslužnemu narodnemu delavcu in jugoslovanskemu političarju je banovinski odbor ob koncu govora dolgo pritrjeval. Za njim je imel važen govor tov. Ivan Pucelj. Njegov govor priobčujemo na drugem mestu. Prav tako je bil njegov govor iskreno pozdravljen in odobran.

Položaj Jugoslovanske nac. stranke v Sloveniji je orisal tov. Milan Mravlje. Navedel je podčrtal je vse one značilne pojave v zadnjih petih letih, ki so naše pristaše v tem času oježenili, da verujejo in zaupajo v lastno silo in moč njihove nacionalne ideje.

Inž. Jože Rus je poročal o akciji naše mladine, ki bo v kratkem rodila razveseljiv uspeh v združitvi vse napredne mladine v Sloveniji. Borbeno delo mladine in njeni uspehi so želi viharno odobravanje.

Dr. Vrčon je podal nato zanimivo poročilo o zunanje-političnem položaju.

Banovinski tajnik dr. Marijan Zajc je prečital nato dolgo resolucijo, ki je povzela vse bistvene točke govornikov in opredelila strankino stališče do sedanjega političnega položaja.

Za tem se je razvila živahna debata v katero so posegli tovariši: Ignac Tomc, Albin Koman, Anton Cerer, dr. Alujevič, dr. Trošt, Grmek, dr. Lipold in drugi.

Strankinemu vodstvu in banovinskemu predsedstvu je izrečeno priznanje za njegovo sedanje delo in pooblastilo za vse ukrepe, ki jih smatra za ta čas za primerne varujoč pri tem načela in program stranke.

Govor Ivana Pucelja

Prav žal mi je, da ne moremo slišati tudi dr. Kramerja. Sporočam Vam njegove prijateljske pozdrave. Hudo mu je, da ne more biti med nami, ali se veselim, da se bo mogel skoraj vrniti na delo. Opetovano sva razgovarjala o vseh važnih zadevah, ki se nahajajo na dnevnem redu in moja izvajanja bodo v vseh bistvenih točkah plod najinega skupnega razmišljanja in

najinega enakega gledanja na dogodke ter še posebej na naloge, pred katere smo postavljeni.

O pomenu nedeljskih izvajanj g. ministra dr. Kulovca si nisva popolnoma na jasnem, kakor menda tudi Vi ne. Reprodukcijska dr. Kulovčevega govora je bila različna v različnih listih, tako, da ga je objavil »Slovenski dom« po svoje »Politika« in »Slovenec« pa zopet po svoje. Ko smo pa čitali komentar dr. Kulovčevega govora v »Slovenčevem« uvodniku, smo dobili vtis, da smatrajo gotovi krogi besede dr. Kulovca le kot poziv vsem naprednim ljudem naj se popolnoma udajo volji Jugoslovanske radikalne zajednice, pa bo nastopilo »pomirjenje«. Počakati moramo torej, da na strani Jugoslovanske radikalne zajednice pojmi razčistijo.

Združitev narodnih sil

Kdor zahteva, da se naj v sedanjem času vse narodne sile posvetijo velikim problemom našega naroda in naše Jugoslavije izraža le željo, ki jo gotovo goji ogromna večina naroda. Mi smo že od izbruha evropske krize, pa še danšnjih dni na naših sestankih, kakor tu, v naprednem časopisju podčrtavali potrebo koncentracije vseh pozitivnih in konstruktivnih sil v državi. Vodstvo naše stranke je v Beogradu izrecno opozorilo svoje somišljenike, da se morajo ožji strankarski interesi povsod umakniti splošnim narodnim in državnim interesom.

Z napredne strani je bilo izven političnega okvirja storjenih pri nas doma celo več konkretnih poskusov, da se narodne sile složno zberemo in zastavijo zlasti v narodno obrambnem delu.

Ne iz želje, da rekrimiram, temveč radi potrebe objektivne ugotovitve, moram reči, da so vsi ti koraki ostali brez uspeha — ne po krivdi naprednih ljudi. Tudi nam prilike do sedaj niso dopuščale v dovoljni meri vršiti legitimno funkcijo opozicije, katere javna kritika je nujen instrument zdrave državne politike zlasti v času, ko nimamo parlamentarne tribune. Naša stranka se je vedno zavedala, da je konstruktivna politična organizacija in da mora tudi v opoziciji biti njena vloga vedno pozitivna.

Volja vsega naroda

Naš narod in naša država stojita danes pred problemi, ki se ne dajo rešiti s strankarskimi režimi. Pri tem ni najvažnejše kako je sestavljena trenutna vlada, bistveno je, da zavlada politično ravnovesje, v katerem se politične sile medsebojno dopolnjujejo, ne pa uničujejo. Ali in kako brani država svojo svobodo in neodvisnost ni vprašanje strankarske odločitve, temveč volje vsega naroda. Reorganizacija države ni rešljiva potom strankarskih sklepov, temveč le v sporazumu vseh faktorjev, ki igrajo neodločilno vlogo v narodnem življenju in so šele v svoji skupnosti nositelji narodove volje. Ko bo letos naš mladi kralj prevzel ob-

last ga bo moral obdati narod in ne le nekatere stranke. Ustavno vprašanje bo letos ena največjih nalog naše državne politike. Brez sodelovanja vseh konstruktivnih političnih faktorjev se ta problem sploh ne da pravilno in avtoritativno urediti in rešiti.

Smotreno socijalno delo

Mislimo, da so vsi trezni elementi v državi složni s tem, da je treba izločiti razdiralne sile, pa naj se pojavijo od katere koli strani. Zavedati pa se moramo, da ni vse komunist kar nekoliko radikalnejše misli.

Daleč tja v vrste konservativnih ljudi so že prodrli spoznanja o nevdržnosti starega družabnega reda in o potrebi, da iščemo nove osnove našega socialnega in gospodarskega življenja v pogumni in plodni vskladitvi dela in kapitala in v podreditvi osebnega materialnega interesa, interesom kolektiva in socialne pravičnosti.

Proti onim, ki jim je glavni cilj le podiranje in uničevanje moralnih in materialnih vrednot, ki si jih je narod ustvaril pa so umestni in potrebni odločni ukrepi.

Proti njihovim naukom, njihovi propagandi in njihovim hujskajočim frazama pa je treba postaviti smotreno delo za povzdigo gospodarskega in socialnega standarda našega ljudstva, skrb za delo in kruh in sistematično nacionalno ter državno vzgojo v duhu one misli, ki nas je osvobodila in privedla pod krov naše Jugoslavije.

Z 26. avgustom 1939. je naša država krenila v svoji notranji organizaciji na nova pota.

Mi smo mišljenja, da tu ni povratka v stare razmere in smo prepričani, da je navzlic mnogim nedostatom, ki so se od takrat pokazali, ustanovitev banovine Hrvatske realen pričetek nove ureditve odnosov med posameznimi deli naše skupne domovine. V okviru čuvanja najvišjih državnih interesov,

ki jamčijo Jugoslaviji ne le popolno edinstvo na zunaj, temveč tudi skladnost njenega notranjega gospodarskega, socialnega in kulturnega razvoja,

smo odkriti pristaši izgraditve najširših samouprav,

ki bodo dale posameznim banovinam, med njimi tudi slovenski banovini, možnost samorastlega materialnega in duhovnega razmaha. Za to idejo je naša stranka tudi v Sloveniji v odločilnem času zastavila vse svoje politične in moralne vrednote ter je ob strani Hrvatov in Srbov doprinesla v zgodovinskih volitvah leta 1938. težke žrtve. Rezultat teh volitev je imel za neposredno posledico propad in zlom dr. Stojadinovičevega režima, ki je predstavljal

zadnji poskus onemogočiti narodni sporazum. Zato je že čas, da se iz naše javne polemike izloči diskusija o večjih in manjših zaslugah za zmago samoupravne ideje in za sporazum z Hrvati. Nemogoče pa se nam zdi, da bi ureditev samouprave mogla biti delo katere koli strankarske pisarne in da se ne bi čula in upoštevala tudi naša beseda. Le tisti, ki misli le na osiguranje svojega sebičnega interesa, kadar govori o samoupravi, bo smatral, da je dovolj ako se čuje samo njegov glas in upošteva samo njegova želja. Take samouprave, sestavljene po enostranskem kalupu, bi ne značile konsolidacije, temveč bi bile samo pričetek novih težkih bojev, ki bi mogli najresneje ogražati uspeh, katerega si vsi želimo.

Pomirjenje

Mi smo iskreni pristaši notranjega pomirjenja. Pripravljeni smo, povsod, kjer gre za velika in važna vprašanja, sodelovati z vsakomur, ki je z nami iste misli: da smo namreč Slovenci, Hrvati in Srbi postavljeni pred eno, največjo dolžnost, očuvati in urediti svoj skupni dom. Tako sodelovanje je mogoče le na podlagi načelne enakopravnosti in nikakor ne na osnovi podrejenosti enih napram drugim. Kot opozicija zahtevamo predvsem svobodo kritike. Zavedamo se, da je danes bolj kakor kdaj potrebno, da je kritika pozitivna in konstruktivna. In le obžalujemo poskuse, kakršne smo ponovno doživeli in še nedavno zopet občutili v nekem beograjskem listu, proglasiti ljudi in skupine, ki drugače mislijo za narodne izkoreninjenice in opasne škodljivce eksistence naroda.

Pomirjenje zahteva pravičnost in ureditev medsebojnih odnošajev na podlagi medsebojnega spoštovanja in objektivnega odnosa napram programom, osebam, predlogom in argumentom.

Nesporno je pravilno, da iniciativa za konkretne prilike, kako naj se doseže pomirjenje izide od one strani, ki nosi danes vso odgovornost za javne prilike in razmere v Sloveniji. Seveda iniciativa ne more biti samo v besedah in v apelih, ona se mora posvedočiti z dejanji, ako naj bo resna in ako naj bo stvaren pričetek novega razvoja razmer.

Sodelovanje vseh naprednih sil

Mi se zavedamo svoje odgovornosti v tem trenutku. Ta odgovornost je tem večja, ker je danes Jugoslovenska nacionalna stranka nesporno edina izgrajena in

po vsej naši banovini razprostrta organizacija naprednih političnih sil.

To nam nalaga dolžnost, da govorimo ne le za sebe, temveč za napredni politični živelj v Sloveniji sploh. Z naše strani je bilo že ponovno podvzeta iniciativa za doseg delovne skupno-

sti naprednih ljudi v Sloveniji, pri čemur smo vedno voljni ravnati se po geslu: da je treba lastne strankarske posebne interese zastopati skupnemu interesu. Zdi se, da je sedaj z akcijo naše omladine za ustvaritev napredne delovne skupnosti storjen važen in realen korak naprej. Mi to akcijo pozdravljamo in le želimo, da bi se v aktivnem delu skoraj pokazali prvi njeni sadovi. Radi bomo podpirali stremeljenja naše omladine in ji pomagali.

Nas vodi vroča želja, da s svoje strani doprinesemo kar moremo za okrepitev našega naroda in naše države.

Razvoj dogodkov nas je potrdil v naši globoki veri v jugoslovensko misel, katere jedro je usodna povezanost Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Zvesti smo načelom svoje stranke, ki združuje v duhu enakopravnosti in bratstva Srbe, Hrvate in Slovence in je vsa posvečena ideji velike in močne Jugoslavije.

Če smo za politiko pomirjenja, izpolnjujemo s tem tudi eno od svojih prvih dolžnosti kot člani JNS, katere ideal je složen, silen, samozavesten, narod, krepko združen pod svojim kraljem in v trdno sklenjeni fronti razvrščen

za svojo narodno vojsko in s svojo politiko odločen očuvati za vsako ceno svojo svobodo in neodvisnost.

V tem duhu se ogrevamo za mir v narodu, za strnitev in vskladitev vseh njegovih vrednot, za sporazum v bitnih problemih naše nacionalne eksistence.

■ V Parizu je bivši namestnik francoskega maršala Petaina Laval osnoval novo politično stranko, ki ima v programu najtesnejše sodelovanje z Nemčijo. Stranko podpirajo oni gospodarski krogi v zasedeni Franciji, ki imajo poslovne zveze z nemško industrijo.

■ V Moskvi je umrl znani ruski učenjak Sokolov. Veliko zaslug si je pridobil na narodpisnem polju. Zbiral je narodne pesmi, zapisoval šege in navade v ruskem narodu.

■ Ladjedelnice v New Yorku bodo znatno razširjene, tako da bodo v njih lahko gradili tudi oklopnice z več kakor petdeset tisoč tonami. Tako je izjavil mornariškemu ministru Knoxu newyorški župan La Guardia.

■ Ruski vrhovni sovjet, parlament, je sklican na zasedanje za 25. febr. Na zasedanju bo podal poročilo o zunanji politiki Sovjetske zveze komisar za zunanje zadeve Molotov.

Vojna na črni celini

Afrika s svojimi bojišči je zadnje čase skoraj bolj v ospredju evropskega in svetovnega zanimanja kakor evropska bojišča sama. Tamkaj traja že dokaj časa angleška afenziva, ki se doslej razvija uspešno za Angleže.

ITALIJANSKO POROČILO

Z dne 8. t. m. navajajo, da se je dne 5. in 6. februarja južno od Bengazija bila ena najhujših borb, v kateri so bile italijanske izgube težke. Tudi izgube nasprotnikove v moštvu in materialu niso bile nič manjše. Na predvečer 6. t. m. so Angleži zasedli Bengazi, ki so ga italijanske čete prej izpraznile, da bi s tem obvarovale grozot domače in italijansko civilno prebivalstvo.

Iz Vzhodne Afrike poroča isto italijansko vojno poročilo o živahnem obojestranskem topniškem delovanju pri Kerenu. Na sudanski meji omenja patrolne spopade pri Galu in Sidamnu.

Tisk ne dodaja uradnemu poročilu nobenih pojasnil, le rimski radio omenja, da so Angleži napadli Bengazi z izredno težkimi tanki, ki se jim italijanske čete niso mogle uspešno postaviti v bran. Padec Bengazija, pravi rimski radio, pomeni sicer važen dogodek, to-

da Italija bo nadaljevala vojno na strani Nemčije.

ANGLEŠKA POROČILA

Z dne 8. t. m. navajajo tole: V Libiji se operacije južno od Bengazija razvijajo zadovoljivo: V Eritreji se naš pritisk veča. Medtem dalje proti jugu naša vojsko zasleduje sovražnika, ki se umika proti Aressi, južno od Asmare. V Abesiniji naše mobilne edinice pritiskajo dalje ob cesti proti Gondaru. V Italijanski Somaliji se prodiranje naših patrolj nadaljuje.

KAKO SO PRODRLI

Vrhovno poveljstvo britanskih čet v Kajru je izdalo zanimivo poročilo o podrobnostih teh bojev. Iz tega posnemamo, da so angleške oklopne divizije v 30 urah prevalile 240 km dolgo pot skozi puščavo in dosegle obalo južno od Bengazija. Druga kolona je prodirala ob morski obali od Tobruka. Obe koloni sta hkratu dosegli Bengazi, ki je bil tako docela obkoljen. Razvila se je srdita bitka. Po bitki je ostalo na bojišč 60 razstreljenih italijanskih tankov. Italijani so imeli velike izgube in priznati je treba, da so se junaško borili. Število ujetnikov je veliko, med njimi tudi znatno število častnikov. Med ujetimi častniki je več generalov, a med temi en poveljnik armije, en poveljnik armadnega zbora in mnogo drugih visokih častnikov.

Prodor angleških čet do Bengazija, pravi angleško pojasnilo dalje, pomeni najhitrejšo operacijo v vojni zgodovini. V 60 dneh so angleške čete po ozemlju, kjer ni ne hrane ne vode, v hudih peščenih viharjih prevalile 800 kilometrov. V tem času so zvojevale sedem bitk in zavzele sedm najmočnejših nasprotnikovih postojank in utrdb brez ozira na manjše utrde on fore (trdnjave). Brez posadke v Bengaziju so zajele nad 110.000 ujetnikov, med temi 13 generalov, nad 5000 drugih častnikov in enega admiralja. Angleške izgube, pravi to poročilo, znašajo manj kakor 2000 mož, vojni plen, ki je Angležem padel v roke, pa dosega milijardne vrednosti.

BRZINA TE OFENZIVE

je razvidna iz tehle podatkov: 30. januarja je bila zavzeta Derna, 4. februarja Cirena, a 6. februarja se je udal Bengazi, čeprav je bil oddaljen nad 200 km.

Bombno letalo v Afriki se pripravlja na polet. Vojaki pritrjujejo na letalo težke rušilne bombe. Angleško letalstvo se mora v veliki meri zahvaliti svojim uspehom dobremu letalstvu.

O POMENU BENGAZIJA

za Angleže naglašajo, da je Bengazi glavno mesto Cirenajke in drugo največje mesto italijanskega kolonialnega cesarstva. Mesto je izhodišče najvažnejših cest v vzhodni Libiji. Angleška mornarica je dobila z zavzetjem Bengazija poleg Malte drugo najvažnejše pomorsko oporišče na Sredozemlju. Luka v Bengaziju je najmodernejše urejena in se je lahko poslužuje tudi večje vojne ladje. Uporabna je ob vsakem vremenu.

OFENZIVA SE NADALJUJE

Iz Kaira poroča poveljstvo angleške vojske, da angleške čete po zavzetju Bengazija prodirajo dalje in da so dospele do obale zaliva Velike Sirte južno od Bengazija. Medtem angleški motorizirani oddelki prodirajo že proti Adžedabiji, ki je 160 km odaljena od Bengazija.

Kakor je iz tega razvidno, je začelo v se-

danji vojni splošno zmagovati načelo bliskovitosti, ki smo ga skraja občudovali, a smo se mu polagoma privadili. Verjetno je, da se Angležem z ofenzivo zato tako mudi, ker se boje kakega presenečenja.

Te zmage, kakor so po samem italijanskem priznanju velike, seveda še nikakor ne pomenijo nikjer končne odločitve. Po vsem, kakor se vojna razvija, je sploh veliko vprašanje, če bo sploh moglo orožje kdaj narekovati mir. Količkej pozoren opazovalec dogodkov ne more prezreti, kakšno važnost vse države polagajo na diplomatske bitke in borbe, ki teko vzporedno z borbami na raznih bojiščih. Ali bo končno odločilo orožje ali zelena miza, ali še kaka druga sila, o tem je danes nemogoče dati zanesljive napovedi. Podoba je, da ves svet želi čim prejšnjega konca krvavega obračunavanja, vendar je malo upanja, da se ta želja izpolni.

število poljskega topništva. Železniška proga od Bukarešte do konstance je pod strogim nemškimi nadzorom. Na vseh postajah opravlja policijsko službo nemško vojaštvo, ki tudi nadzoruje potujoče občinstvo v vlakih, zlasti pri prehodu čez Donavo po železniškem mostu pri Crnavodi. Tu je prepovedano odpirati okna in celo odgrinjati zagrinjala.

Ameriško poročilo nato podrobno slika razne druge nemške priprave v Rumuniji ter končno pravi, da Nemčija pripravlja svoj jugovzhodni načrt z veliko doslednostjo.

O Bolgariji posebej sklepa isto poročilo, kako dogodki v državi sami dokazujejo, da bo Bolgarija morda v bližnji bodočnosti postavljena pred veliko vprašanje in da gre brzkone naproti isti usodi, ki jo že preživlja Rumunija.

K vsemu temu naj pripomnimo samo to, da je skoraj nemogoče ugotoviti, koliko je na tem ali onem poročilu ali sklepanju nepristranske resnice, koliko pa gre na račun propagande ali samo ugibajočih domnev. Na vsak način pa velja, da se okrog Balkana sedaj rešuje uganka, ki bo imela v sedanji vojni še velik pomen.

MIR SE NI SKLENJEN

Kakor o Bolgariji, tako tudi o Franciji poročamo v posebnem članku. To poročilo naj izpopolnimo samo v toliko, da je maršal Petain z nemške strani prejel opozorilo, da je med Nemčijo in Francijo sicer podpisano premirje, da pa še ni sklenjen mir. Ako bi francoska vlada ovirala izvajanje tega premirja, potem si Nemčija pridruže proste roke za vse morebitne korake, ki se ji bodo zdeli potrebni, da doseže natančno izvajanje določil in pogojev.

Francoska uganka je dejansko več ali manj rešena. Ali potem ostane maršal Petain še nadalje predsednik vlade, ali bo moral to mesto odstopiti Darlanu ali Lavalu ter ostati le še poglavar države, to je končno postranskega pomena. Oblast dejansko ne bo več v njegovih rokah in smer bodoči francoski politiki bodo določali ljudje Lavalovega duha. Zato nas ne zanimajo več toliko pogajanja med Vichjem in Parizom, pač pa obseg in vsebina nemških pogojev in zahtev, na katere je Laval pristal po vsej verjetnosti že davno prej, preden je Petain uradno kaj vedel o njih.

Železna roka v Rumuniji

Pred kratkim so v Rumuniji objavili izredno ostri ukrepi za zaščito javne varnosti in reda v državi.

Smrtna kazen je določena za celo vrsto zločinov, med drugim za skrivanje orožja, streliva in razstreliva brez oblastnega dovoljenja, za vdiranje v vojašnice, za ropanje po vojašnicah, tovarna orožja ter skladiščih orožja in streliva. Dalje je določena smrtna kazen za atentate na kralja in člane kraljevskega doma, na ministrskega predsednika in člane vlade, na oficirje in druge javne funkcionarje, ne glede na to, ali se je atentat posrečil ali ne. Zasedba javnih poslopij ali poškodovanje naprav, ki služijo javnim namenom, ima odslej tudi smrtno kazen za posledico. Končno je določena smrtna kazen za vsakogar, ki bi državi poneveril ali ji utajil več kakor milijon lejev.

Poleg teh strogih ukrepov je izšla še cela vrsta drugih, ki pričajo o politiki močne roke v Rumuniji. Študentom in profesorjem je odslej prepovedano vsako politično delovanje. Prepovedani so tudi javni sprevodi in pohodi civilistov v vojaških edinicah. Ostre kazni so določene za obrekovanje kralja in njegovega doma, za obrekovanje generala Antonesca in za obrekovanje članov vlade.

Za vse te zločine in prestopke so odslej pristojna vojaška sodišča, proti njihovim razsodbam pa ni priziva.

Posestniki pozor!

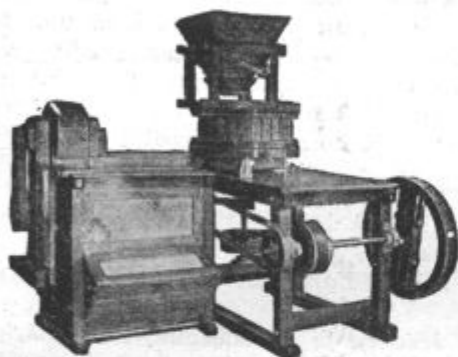
Najnovejši tehnično izpopolnjeni mali kmečki JELTOM mlinci na kamne, ki meljejo vse vrste žita v poljubno fino moko, izdelujejo zdrob, čistijo žito ter imajo vključeno napravo za izdelovanje ješprenja in kaše. Kamni so vodovarni (ležeči) tako, da ne morejo žgati moke.

Lahek tek! Prvovrstna izdelava! Cene zelo solidne.

Ta vrste mlince vam dobavi samo prva domača tvrdka

Jelenc Adolf & Tomažin

Ljubljana, Celovška cesta šte. 49.

Mlinci so na ogled v trgovini.

Vrsta usodnih ugank

Prav zadnji teden je v marsičem podoben prvem časom živčne vojne pred izbruhom in takoj po izbruhu sedanjega svetovnega požara. Na vseh koncih in krajih groze novi zapletljaji, a nihče ne more reči, kako daleč bodo segli in kako se bodo razvozljali.

V posebnih člankih govorimo v današnji številki o položaju Bolgarije in o Franciji. Niti v prvem niti v drugem primeru ni usoda odvisna samo od volje prizadetih sil, ampak igra obakrat pomembno vlogo cela dolga vrsta okolnosti, katerim se niti ena niti druga izmed prizadetih držav ne bo mogla izogniti.

USODA BOLGARIJE

in kolikor toliko vsega Balkana je danes odvisna od obsega in vsebine nemško-ruskih dogovorov, od zadržanja Turčije in njenih odnosov do Anglije, dalje od rusko-turških odnosov, od zadržanja Grčije izza trenutka, ko so nastopili na albanskem bojišču tudi nemški letalci, a prav na koncu šele od Bolgarije same.

Pred kratkim so se razširile (baje iz angleškega vira) vesti, da ima Rusija s Turčijo tajno pogodbo o pomoči za primer, da bi nemške čete čez Rumunijo in Bolgarijo udarile na Turčijo. Rečeno je bilo, da se v Moskvi že mudi posebna turška komisija za nakup potrebnega orožja.

Komaj so te vesti prodrle v svet, jih je ruska agencija Tass (za Rusijo isto, kar je pri nas Agencija Avala) že odločno označila kot neresnične. V tem poročilu se zatrjuje, da Rusija nima s Turčijo nobene slične pogodbe in da tudi nobena turška misija s takim namenom ni prišla v Moskvo. Ta ruski preklic s posebnim poudarkom objavljajo tudi nemški listi in pri tem naglašajo, da je poročilo o kaki tajni

rusko-turški pogodbi samo fantazija angleške propagande.

Iz Turčije se zopet čujejo glasovi, da Turčija ni res obljubila Nemčiji, da ne bo posredovala, ako bi nemške čete vkorakale v Bolgarijo. Tudi ni res, da bi bila Turčija po zadnjem Hitlerjevem govoru demobilizirala tri letnike, pač pa Turčija slej ko prej posveča vso pozornost dogodkom, ki se odigravajo na Balkanu in v Sredozemlju.

Madžarske kroge zopet posebno zanima v zvezi z balkanskim vprašanjem z ozirom na Nemčijo — Gučija. Tako piše neki madžarski list, da sicer med Nemčijo in Grčijo obstoje še vedno redni diplomatski odnošaji, pri tem pa je le težko verjeti, da bi bili prišli nemški častniki v Albanijo zaradi študija. Prej bi bilo v najkrajšem času mogoče računati s sodelovanjem nemških pilotov v italijansko-grških borbah, kar bi imelo vojaške in politične posledice. Nemčija je pač zaveznica Italije in mora kot taka vojaško in politično sodelovati z Italijo. Nastane vprašanje, če bo sodelovanje Nemčije imelo za posledico, da bo Grčija napovedala Nemčiji vojno. Napoved vojne bi povzročila delovanje nemške vojske tudi na drugih straneh, kar bi utegnilo vplivati tudi na sedanji položaj Balkana.

KAKO GLEDA AMERIKA

Celotno to vprašanje se tiče naših najbližjih sosedov in in končno vsaj posredno tudi nas samih, zato naj še omenimo, kako motre ta sporni sklop v Ameriki.

Iz New Yorka poročajo o značilnih pripravah v Rumuniji, na vsej obali Donave in zlasti v rumunskem delu Dobrudže. V Konstanco so baje pripeljali težke nemške topove in veliko

Bolgarija in sedanja vojna

Vse kaže, da se v ozadju sedanjih dogodkov še vedno bje huda borba za Balkan. Nekoliko tega odmeva tudi iz nedavnega govora nemškega kancelarja Hitlerja. Govor smo v bistvenih izvlečkih objavili v zadnji številki. Tam smo tudi omenili govor bolgarskega kmetijskega ministra Bagrjanova, ki je v sobranju ostro kritiziral politiko vlade, katere član je bil sam.

Govor je močno razburil duhove, morda v svetu še bolj kakor v sami Bolgariji. Bagrjanov je s svojim govorom hotel povzročiti krizo vlade, kar pa se mu ni posrečilo. Ministrski predsednik Filov je sicer predložil kralju ostavko celokupne vlade, ki je pa krona ni sprejela. Tako je moral Bagrjanov izvajati posledice in se umakniti. Seveda s tem vprašanje Bolgarije in Balkana še davno ni rešeno. Trenja in diplomatske borbe okrog tega važnega evropskega predela se nadaljujejo in utegne prav ta dogodek diplomatsko borbo še bolj razvneti.

KAJ PRAVIJO V ŠVICI?

Po švicarskih poročilih je bilo nemško zunanje ministrstvo zelo neprijetno presenečeno spričo vesti, da je Bagrjanov odstranjen iz bolgarske vlade. Bagrjanov je baje vodja politične skupine, ki se že nekaj mesev zavzema za popolno sodelovanje z Nemčijo. Zato sodijo v Švici, da pomeni njegov odhod diplomatski udarec Nemčiji. Odstopiti je vsekakor moral, ker je predsednik Filov odločno odklonil njegove gospodarske načrte.

Še pred nekaj tedni so baje v Nemčiji smatrali Bagrjanova za bodočega naslednika Filova. Seveda Nemčija sedaj ne bo držala rok križem, ampak bo skušala kar najbolj uveljaviti svoj vpliv v Bolgariji.

ANGLEŠKO MNENJE

Londonski glasovi so v zvezi s tem dogodkom tudi zanimivi. Sofijski poročevalec je nekemu londonskemu listu poročal, da je položaj Bolgarije težaven in delikaten ter postaja postopno tragičen, češ, da Bolgarija ne bo mogla obvarovati svoje neodvisnosti dalj kot le še nekaj tednov.

Kljub temu v angleških odgovornih krogih zatrjujejo, da doslej še ni nobenega povoda dvomiti v resno prizadevanje kralja Borisa in predsednika Filova, storiti vse, kar je v njuni moči, da se Bolgarija obdrži zunaj sedanjega spora na ta način, da tudi v bodoče vzdržuje najstrožjo nevtralnost kakor doslej. Ti krogi pričakujejo, da bo Bolgarija v bodoče storila vse, kar je v njeni moči, da prepreči, da bi prav ona postala morda poprišče za razračunavanje med turškimi in nemškimi armadami.

Končno zatrjujejo angleški glasovi, da na merodajnem mestu v Angliji nikakor ne podcenjujejo velike razsežnosti vseh težav, ki tlačijo Bolgarijo, ker je javno mnenje v zagovarjanju raznih skrajno si nasprotujočih tez preveč razcepljeno in ker se le prevečkrat zanemarjajo in spregledujejo resnični interesi bolgarskega naroda. Končno naglašajo, da so v Londonu natančno poučeni o razvoju dogodkov in da bo Velika Britanija tudi na tem področju znala braniti svoje interese.

Iz tega se vsekakor vidi, da so Nemci in Angleži enako interesirani na Balkanu. Zato je pričakovati, da se bo diplomatska borba nadaljevala, treba bo pa velike spretnosti, previdnosti in tudi odločnosti, ako bodo Bolgari hoteli ohraniti mir, dasi radi verjamemo, da si tudi v Bolgariji nihče ne želi vojne. Kljub vsem resnim naporom treznejših bolgarskih politikov ni izključeno, da nam že bližnja bodočnost prinese iz Bolgarije presenetljive vesti. Pri vsem tem seveda iskreno želimo, da junaškemu bratskemu narodu ostane prihranjeno vojno gorje.

Kmetska mladina

V spomin blagopokojni tovarišici Lojzki Strakarjevi

*Ko čuli tožno, smo novico,
da so zagrebli te v zemljico,
nam vsem postalo je težko,
in rosno naše je oko...*

*Glej, v cvetu let, v mladosti lepi
si morala smrt pretrpeti,
za vedno mirno si zaspala,
prijateljem slovo si dala...*

*Pustila lepe si spomine
vsem, ki iz iste smo družine.
Bila si nam tovarišica;
tvoj sen ljubezen in pravica.*

*Zdaj sama v tihem grobu spiš...
Nam vsem v spominu še živiš:
kot angel nam svetel si vzgled,
žari nam v dušah tvoj pogled...*

Stanko Ažman

Sestreljeno letalo, ki se je pri padeu razbilo.

Najboljša obramba pred letali so letala. Protiletalska artilerija sicer nevarno ogroža sovražne pomete, vendar je njen učinek pri uničevanju sovražnih letal neprimerno manjši od lovskih letal.

SREDNJA VAS V BOHINJU

Na Svečnico t. j. 2. t. m. so bile v našem kraju sankaske tekme na dvosedežnih sankah in sicer iz Uskovnice do Srednje vasi.

Takoj v popoldanskih urah so začeli odhajati tekmovalci in drugo občinstvo v Uskovnico in ob 2. so bili že vsi prijavljeni tekmovalci zbrani v »Planinskem domu« na Uskovnici. Ob 15. je šel že prvi tekmovalec s starta. V kratkih presledkih so mu sledili vsi ostali drug za drugim.

Tekmovalci so bili po večini vsi člani prejšnjega Društva kmetijskih fantov in deklet v Češnjici in so tudi tekmo organizirali. Tekme se je udeležilo mnogo ljudi, ki so vsi navdušeno pozdravljali organizatorično delo napredne mladine.

Po tekmi je bila gasilska veselica v prostorih gostilne »Zupanc«.

Prejšnjo nedeljo je naša četa vprizorila igro »Vdova Rošlinka«, ki je žela tudi dober uspeh.

Naša četa je budna tudi na prosvetnem polju, čeprav imamo velike težkoče, ker nimamo še svojega lastnega doma, v katerem bi še več lahko nudili na prosvetnem polju. Nič bi ne zastajali za našo sosedno četo iz Češnjice. Zato si vedno bolj želimo svojega doma in tudi že upamo, da ga bomo začeli počasi graditi, čeprav se nekateri gg. tega bojijo. Toda, mi ne gledamo nanje, združimo se vsi občani brez razlike in kmalu bo stal naš gasilni dom.

DRAMLJE

Pred kratkim se je v Mozirju poročil tov. Andrej Jesenek, posestnik in gostilničar iz Dramelj z gdč. Lojzko Kračnik, učiteljico iz Mozirja.

Tov. Jesenek je bil soustanovitelj našega društva in njegov desetletni predsednik. S svojim delom v kmetsko-mladinskem gibanju si je pridobil velike zasluge. Prepričani smo, da bo tudi v bodoče v nezmanjšani meri sodeloval za povzdigo naše vasi!

V novi dobi življenja želimo novoporočencema mnogo zadovoljnosti in sreče!

FRANKOLOVO

Naše društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo dne 16. februarja prosvetni organizatorični tečaj za fante in dekleta. Predavatelj bo poleg zastopnika zveze domače kmečke korenine. Tečaj bo v graščinskem salonu. Prosimo starše, da pošljejo svoje sinove in hčere na tečaj. Vabljeni ste vsi, čeprav niste člani društva. Tečaj bo takoj po prvi maši. Le skup kmečka mladina, v boj za kmečke pravice, da enkrat pokažemo, da je kmet tisti, ki živi ves svet. Zato, kdor svet živi, naj ga tudi vlada.

SV. LOVRENC V SLOV. GORICAH

Naše Društvo kmečkih fantov in deklet je 30. I. 41. po daljšem času sklicalo širši sestanek, na katerem se je sklenilo prirediti 16. februarja t. l. enodnevni tečaj in smo naprosili Zvezo v Ljubljani, da nam pošlje svojega predavatelja.

Nadalje bo društveni VIII. redni občni zbor dne 2. marca, na pustno nedeljo pa občajna ožja pustna prireditvev.

Kljub stalnim napadom na naše društvo, dasi vzrokov ne moremo razumeti, delujemo naprej. Pripomnili bi le, da se naj vsi razni čvekači držijo starega pregovora, ki pravi: Pometaj najprej pred domačim pragom!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

v ponedeljek 3. februarja t. l. sta se pri nas poročila tovarišica Micika Nemeč, pos. hči iz Dragotincev in tovariš Ivan Drobec, pos. sin iz Čakove pri Sv. Juriju. Nevesta izhaja iz znane Nemčeve hiše, oba pa sta agilna in delavna člana tukajšnjega Društva kmetijskih fantov in deklet. V zakonskem stanu — mnogo sreče in zadovoljstva!

VOGLJE

Redni občni zbor Društva kmečkih fantov in deklet v Vogljah je bil v nedeljo dne 19. januarja 1941 ob številni udeležbi tovarišev in tovarišic. Iz podanih poročil posameznih funkcionarjev, ki jih je občni zbor z veseljem sprejel na znanje, smo zaključili, da je Društvo kmečkih fantov in deklet v Vogljah opravilo zelo važno kulturno delo pri povzdigi naše vasi. Občni zbor je sprejel delovni načrt, ki bo tudi v naprej garantiral, da se bo z delom na povzdigi naše vasi nadaljevalo.

PODHOSTA

Društvo kmečkih fantov in deklet v Podhosti ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 23. t. m. pri tovarišu Alojziju Bradaču. Pozivamo vse tovariše in tovarišice, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

ŠINKOV TURN

Sporočamo vsem tovarišem in tovarišicam, da bo redni občni zbor Društva kmečkih fantov in deklet v Šinkovem turnu v nedeljo 16. t. m. Ker bomo na občnem zboru sklepali o važnih vprašanjih, naj ta dan nihče ne manjka.

CVEN

Naša mlada mladinska organizacija Društvo kmečkih fantov in deklet pripravlja igro »Begunka«. Ob tej priliki naj povemo, da se moramo boriti z najrazličnejšimi težavami in ne razumemo, zakaj nekateri naše delo ovirajo. Pri blatenju naše mladinske organizacije se poslužujejo tudi laži in še drugih zlobnih dejanj, ki bodo prav gotovo padla nekega dne na njih zlobne duše. Pravica ne bo dopustila takšnih grdih žalitev, saj vendar delujemo in delamo za svoj lasten napredek, za izobrazbo našega kmečkega človeka fanta in dekleta. Kdor pri tem vidi kamen spodtike, je res prvi izvrženec svojega naroda.

IG PRI LJUBLJANI

V nedeljo 19. januarja je imela naša agilna Prostovoljna gasilska četa na Igu svojo redno letno skupščino, katero je vodil predsednik čete g. Franc Krašnja.

Četa ima 107 članov. Ze lansko leto smo imeli v načrtu graditev doma, kar je bilo zaradi znanih ovir preprečeno. Letos smo trdno odločeni izvesti načrt. Stroški so preračunani na 70.000 din. Novi dom bo ponosna stavba in je za gasilske razmere na Igu nujno potrebna. Priredila se bo v tem letu tudi velika tombola, na kar že zdaj opozarjamo vse, da nam pri teh akcijah pomagajo z dobitki in drugim.

Med drugim je četa organizirala tudi samaritanski tečaj, katerega poseča 52 deklet in sicer je pouk vsako nedeljo popoldne. Tečaj vodita predsednik čete tov. Krašnja Franc in gđc. učiteljica Cvetka Miklavčičeva. Glavni predavatelj je tukajšnji banovinski zdravnik dr. De Reggi, kateremu želimo, kakor tudi vsem dekletom, obilo uspeha.

Kronični prisad v Mokronogu

Pod gornjim naslovom je bil v »Kmetem listu« od dne 1. jan. letos v št. 1 objavljen dopis anonimnega pisca, ki toži o obolenosti in poginitvi goveje živine ter konj zaradi vraničnega prisada. Kot vzrok navaja anonimni pisec, da je baje nepravilno urejen odtok iz Mokronoške tovarne usnja, ki zlasti ob naraslem potoku preplavi travnike in pušča na njih vso nesnago ter odpadke kemikalij, ki se razlivajo v potok Mirno in tako verjetno povzročajo obolenost živine.

V nadaljnjem dopisu pa preskoči pisec na pozitivne trditve o vzrokih nesreč pri živini, ki jih smatra kot posledico okužitve travnikov po sedimentih iz tovarniškega odtoka. Sam pravi v dopisu, da so bile odposlane na sresko načelstvo in Higijenski zavod številne pritožbe,

nakar je res sledila ponovna komisija ter ogled na licu mesta. Dopisnik nadalje trdi, da je »ostal uspeh komisije brez uspeha«.

Kakor se to čudno sliši in bere, je vendarle iz dopisa razvidno, da dopisnik omalovažuje oblast in ji ne zaupa. »Prav nič se do sedaj še ni napravilo in tako je živina še vedno v nevarnosti, da se pojavi še več opasne bolezni med njo,« pravi dopisnik in zaključuje, da je »ta zadnji slučaj glasen opomin merodajnim činiteљem, da se končno vendar enkrat zganejo ter odrede potrebno, da se nedostatki odstranijo, uredi čistilniki itd.«.

Da ne bo nepotrebnega beganja interesiranih in javnosti sploh, smatram za potrebno, da navedem kaj in kdaj se je v zadevi že storilo. Na mojo prošnjo je Sresko načelstvo določilo ogled ter razpravo na licu mesta dne 25. sept. 1937 v svrhu dovoljenja graditve čistilnih naprav. Dne 30. IX. 1937 je Sresko načelstvo izdalo tozadevno odločbo in dovoljenje za gradnjo in z odločbo od 4. I. 1939. je bilo izdano po kolavdaciji uporabno dovoljenje. Istočasno pa so se člani komisije uverili o dobrem delovanju naprave in je tozadevni komisijski zapisnik anonimnemu dopisniku v moji pisarni vsak čas na razpolago. Ker je bila čistilna naprava zgrajena pri nas kot ena izmed prvih po svetovni vojni in to na črpalni sistem in naprave niso domačega izdelka, ker se teh pri nas ne izdeluje, je zaradi sedanje vojne ter razmer one-mogočena takojšnja izmenjava v pošteveh prihajajočih nadomestnih delov. Zaradi tega je tudi onemogočeno popolnoma pravilno delovanje celotne naprave. Sam sem zaprosil za ponovni komisijski ogled čistilnih naprav, ki se je vršil dne 20. novembra lani. Tedaj sem se obvezal predložiti v predpisanem roku dodatne načrte za zgraditev popolnejše čistilne naprave. Ko bodo načrti odobreni in izdano gradbeno dovoljenje, bom pričel takoj s potrebnimi deli. — To naj bo moje pojasnilo. Anonimnežu pa bodi povedano, da močno dvomim, da ga je v stvari vodil plemenit namen. Bolj verjetno je, da si je kužne bolezni pri goveji živini, ki se širijo tudi tam, kjer ni kake Mokronoške tovarne usnja, sposobil precej po nemarnem. Zapltnik naj pojasni raje zakaj in po čemu se ni že svoječasno reguliralo in osušilo zemljišče, ki je po poplavih najbolj prizadeto... Pojasni naj, kako to, da ni bilo na živinozdravniške apele dovolj odziva za cepljenje goveje živine...

Savel Kalin,

lastnik Mokronoške tov. usnja.

VINSKI SEJEM V LJUTOMERU

Vabimo vse vinogradnike iz ljutomerskega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša, da tudi letos razstavijo svoje vino na našem vinske mseejmu, ki ga priredimo v dvorani g. Zavratnika dne 4. marca 1941.

Prijave naj se pošljejo do 27. februarja, vzorci vina — po tri buteljke od vsake vrste — pa do 2. marca t. l. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer. Vzorci vina bodo ocenjeni dan pred razstavo. Otvoritev bo ob 9. uri in traja razstava isti dan do 20. ure.

Vabimo tudi kupce in vse druge interese, da se osebno udeležijo tega privlačnega vinskega sejma.

Vinarska podružnica v Ljutomeru.

SEJEM ZA KOŽUHOVINO V LJUBLJANI

V dneh 27. in 28. januarja se je vršil v Ljubljani sejem za kožuhovino. Kakovost krzna je bila srednja in nekaj slabša od one lanskega leta. Kljub temu, da je bilo kupcev mnogo, zanimanje ni bilo najboljšo, ker je uvoz kožuhovine v druge države otežkočen. Zato je bilo inozemskih kupcev radi sedanjih prilik manj kakor druga leta. Pač pa so se letos za krzno predvsem zanimali številni krznarji iz

vse države. Na dražbi je bilo tudi preko 300 srebrnih in preko 100 modrih lisic domačih farm. Do večjih zapljučkov pa ni prišlo, ker se lastniki farm niso mogli zediniti radi cene s kupci. Blago domačih farm je bilo že prav lepo.

Na dražbi je bila prodana skoraj vsa razpoložljiva kožuhovina, izvzemši srebrnih in modrih lisic. Znatno se je dvignila cena za divje zimske zajce, jazbece, pižmovke, da celo za domače mačke.

Dosežene cene za prvovrstno krzno so sledeče: (v oklepaju so navedene cene dosežene pred letom dni na dražba 22. januarja 1940.)

Lisice 180 — 220 din (120 — 180), Lisice posebni komadi do 305, Kune zlatice 1400 — 1600 (1300 — 1700), Kune zlatice posebni komadi do 1830, Kune belice 750 — 760 (750 — 900), Kune belice, posebni komadi do 1060, Dihurji 150 — 180 (110 — 140), Vidre 600 — 1000 (500 — 600), Zajci zimski 15 (10), Srne letne 27 (25), Srne zimske 16, Jazbeci 130 (75), Mačke divje 50 (44), Pižmovke 88 (40), Veverice 14 (14), Podlasice rujave 7 (3), Podlasice bele 35 (35), Mačke domače 10 — 40 (10), Zajci domači 3 — 6 (3), Polhi 3 (brez zanimanja), Krti 1.50 (brez zanimanja).

Prihodnjo dražbo krzna priredi »DIVJA KOŽA« dne 10. marca 1941 na Ljubljanskem velesejmu.

Kam pojde Francija

Podoba je, da se za letošnjo pomlad pripravljata dva velika vojna dogodka. Nemci bodo na ta ali drug način skušali zasesti angleški otok, po drugi strani pa je videti, da se pripravlja velika bitka, ki se bo odigrala nekje v zapadnem delu Sredozemlja.

Priprave se na vseh straneh vrše z največjo naglico. Nemška, italijanska, angleška in ameriška industrija delajo s polno paro. Orožje se sproti izpopolnjuje in izboljšuje po dosedanjih skušnjah v vojni. Mala predigra današnje vojne je bila že državljanska vojna v Španiji. Po njej imajo armade za seboj že dolgo poldrugoletno šolo sedanje vojne na vseh mogočih ozemljih in v vseh letnih časih ter najrazličnejših vremenskih prilikah. Vse armade, oziroma industrije, ki jih zalagajo z orožjem, skušajo zato sproti izkoristiti razne skušnje in pomanjkljivo nadomestiti z boljšim.

Po napovedi kancelarja Hitlerja želita sili osi letos izsiliti konec vojne. Ako je to mišljeno tako, da bi odločitev pospešil istočasni

udar na angleški otok in na njeno sredozemsko posest, potem tu na vsak način veliko pomeni Francija za velesili osi. Pri tem ni samo važna francoska obala na evropski celini, ampak morda v še večji meri njena oporišča v Sredozemlju, tako na evropski kakor tudi na afriški strani. Končno pa seveda tudi francoske kolonije po drugih delih sveta. Saj bi lahko osiščnim letalskim in pomorskim silam nudile važna oporišča in tudi drugo pomoč.

DVE STRUJI V FRANCIJI

Po francoskem vojaškem zlomu in po prevzetju oblasti s strani maršala Petaina se je kmalu pokazalo, da sta v Franciji dve struji, ako ne omenimo niti onih, ki so se odločno postavili na stran generala de Gaullea in hočejo še nadalje voditi borbo proti Nemčiji v tesni povezanosti z Anglijo. Na eni strani so Petainovi pristaši, ki žele, da ostane Francija v nadaljnji vojni nevtralna. Na drugi so ljudje, ki zahtevajo popolno naslonitev na Nemčijo. Te vodi bivši zunanji minister Laval.

Medtem ko prvi vidijo rešitev Francije v nevtralnosti in izpolnjevanju določil o premirju, vidijo drugi novi dvig svoje nesrečne domovine samo v tesnem sodelovanju z Nemčijo.

Petainova vlada v Vichyju, sedanjí prestolnici nezasedene Francije, se že dolgo pogaja z Nemčijo o nadaljnjem zadržanju Francije. Te dni se je v tem poslanstvu v Parizu kot Petainov zaupnik mudil francoski admiral Darlan. Tam se je pogajal z vodilnimi nemškimi osebnostmi in tudi z bivšim zunanjim ministrom Lavalom. Nemčija namreč pritiska na to, da Petain sprejme Lavalovo zopet v vlado, čemur se je maršal dolgo odločno upiral. Zdaj je končno popustil, vendar s tem vprašanje še ni urejeno.

Razlika v stališču, ki ga zavzema Petain, pomeni nasproti Lavalovemu še vedno globok prepad. Sicer posameznosti niso v podrobnostih znane, vendar zatrjujejo, da je Laval poleg obširnih zahtev o sodelovanju Francije in Nemčije zahteval tudi, da mora postati Darlan zunanji minister. Razen tega je postavil še več drugih osebnih jahtev glede zasedbe posameznih ministrskih resorov, kar pa je Petain odklonil.

Po drugih vesteh je Laval zahteval, da dobi v svoje roke kar tri ministrstva: notranje, zunanje in propagandno, poleg tega pa še popolno oblast nad tiskom. Tako bi bil maršal Petain samo še senca, medtem ko bi dejansko bila vsa oblast v Lavalovih rokah. Zdaj je Petain te pogoje odklonil, pripravljen pa je sprejeti Lavalovo ponovno v vlado, toda s pridržkom, da mu bo odločil resor po svoji uvidevnosti.

Za Lavalovimi zahtevami stoji Nemčija, zato ima Petain težavno stališče. Nekateri menijo, da mu ne bo kazalo nič drugega, kakor da se ukloni, drugi pričakujejo, da bo izkušeni bojevnik in državnik našel še kak drug izhod.

Položaj je vsekakor močno zapleten. To odseva tudi iz italijanskega tiska, ki zadnje čase piše vedno bolj ostro proti Franciji. Francija, pišejo nekateri italijanski listi, še vedno čaka na nov obračun in na nov Versailles. Vlada noče tako dolgo stopiti v tesnejše stike z osjo, dokler ne opazi, da hočejo Angleži položiti orožje. Hkrati se razni člankarji vprašujejo, čemu grade Francozi v zadnjem času utrdbe samo na italijanski meji in zakaj spet utrjujejo Tunis.

Vse to priča, da je ozračje močno napeto. Brzkone stoji Francija na usodnem razpetju. Več ko verjetno je, da bo od njene odločitve v veliki meri odvisen nadaljnji razplet vojnih dogodkov.

Razčiščenja je pričakovati v najkrajšem času, kajti Laval je baje stavil Petainu za spremembo ali odklonitev svojih zahtev zelo kratek rok.

ZVEZA MED ANGLIJO IN AMERIKO

Ameriški krogi so mnenja, da Willkiejevo potovanje v Anglijo ni imelo samo namen, da okrepi njegovo prepričanje, da je Angliji potrebna največja pomoč, nego je pri tej priliki v njem dozorel tudi načrt za način sodelovanja obeh držav po vojni. Ta načrt predvideva izmed ostalega gospodarsko in socialno zvezo med Združenimi državami Severne Amerike in Anglijo, pri čemer se bodo odpravile vse sedaj obstoječe težkoče z naselitvijo Angležev v Združenih državah Severne Amerike. Angleže bodo smatrali kot polnopravne državljane Amerike in obratno Amerikance kot državljane Anglije. Nadalje predvideva ta načrt, da se bodo izenačili tečajji dolarja in funta in da se bodo odslej medsebojno izmenjavale tudi industrijske izkušnje in iznajdbe obeh držav.

SPREMENBE V MINISTRSTVU PRAVDE

S kraljevim ukazom je bil na predlog predsednika ministrskega sveta stavlejn na razpoloženje minister pravde dr. Lazar Marković. Z istim ukazom je imenovan za ministra pravde dr. Mihajlo Konstantinović, dosedaj minister brez portfelja.

RAZDELITEV CENTRALNIH FONDОВ

Vlada je izdala uredbo o razdelitvi ustreznega dela centralnih fondov na banovino Hrvatsko. Po tej uredbi bo prenešeno v Zagreb okrog 100 milijonov dinarjev. Prenešeni bodo le fondi onih ministrstev, katerih posli so bili prenešeni na banovino Hrvatsko. Od vsakega teh fondov bodo dobili Hrvati 29 odst. v skupnem znesku okrog 100 mil. din. V Beogradu pa je ostalo še nad sto centralnih fondov, ki znašajo več kot milijardo dinarjev.

ANGLEŠKI KONZULAT V LJUBLJANI

Te dni je začel poslovati v Ljubljani angleški konzulat za dravsko banovino, ki je spadala doslej v območje angleškega gen. konzulata v Zagrebu. Za prvega konzula je bil imenovan Leonard Cecil Pettit, ki je prispel v Ljubljano in prevzel posle. Pisarne angleškega konzulata so na Tyrševi cesti 15.

Iz naših krajev

× Slovenski pisatelj Franc Sal. Finžgar je obhajal te dni 70-letnico rojstva. V ljubljanskem gledališču so ob pisateljevem jubileju igrali njegovo dramo »Razvalina življenja«, mestna občina ljubljanska pa ga je imenovala za častnega občana.

× Prof. Matija Murko, eden največjih učnjakov za slovanska jezikovna vprašanja je dovršil te dni 80 let.

× V Celju so se vršile v nedeljo smučarske tekme Slov. zimsko športne zveze.

× Pravoslavni episkop Valerijan Pribičević, ki je stal doslej v prvih vrstah organizacije SDS, je položil vse strankine funkcije.

× Pripravljena je uredba o notranji organizaciji ministristva za prehrano.

× Pomočnik prosvetnega ministra Mita Dimitrijević je bil upokojen.

× Državni nameščenci bodo dobili svojo posebno aprovizacijo, kjer bodo dobivali življenjske potrebščine po znižanih cenah.

× V Beogradu je umrl od kapi zadet bolgarski poslanik dr. Stoilo Stoilov. Pokojni poslanik je bil velik pobornik prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo.

× Proizvodnja premogovnikov v Jugoslaviji je znašala preteklo leto 7,309.000 ton, kar predstavlja najvišje število v povojni proizvodnji.

× Naša proizvodnja zlata. Leta 1940. smo proizveli 1114 kg zlata in 5162 kg srebra proti 1054 kilogramom zlata in 1482 kg srebra v letu 1939.

× »Hrvatski dnevnik« napoveduje čiščenje nezanesljivega uradništva v banki upravi. Prav tako se bo v bodoče vpoštevalo pri nastavljanju novega uradništva samo njihovo sposobnost in poštenost.

× V Križevcih je bila pri okrajnem sodišču obsojena tvrdka s tkaninami Žiga Klarič zaradi navijanja cen. Poslovodja Hirschsohn je bil obsojen na dva meseca zapora in 25.000 din globe. Tvrdka je delala s 69 odst. čistega dobička. Smatramo, da je ta kaznen še mnogo premajhna.

× V vasi podglaviči pri Šibeniku je udarila te dni strela v hišo. Trinajstletni deček Ante je obležal na mestu mrtev, vsi durgi člani družine pa so ostali le omamljeni. Zidovi pri hiši so vsi popokali.

× Nepošteni uslužbenci. Skupina sprevodnikov beogradskega tramvaja je poskušala svojevrstno goljuftijo. V neki tiskarni je dala natisniti veliko količino vozniških listkov, da bi jih razpečavala na svoj račun. Policija pa je sleparijo hitro odkrila in sprevodnike zaprla.

× Dubrovniška bolnišnica je slavila te dni 600letnico svojega obstoja in spada med najstarejše bolnišnice v Evropi.

× V angleškem klubu v Zagrebu je eksplodirala peklena mašina, ki je napravila veliko škodo v prostorih. Težje ranjenih je bila ena oseba.

× Italijani so priredili pretekli teden velike smučarske tekme, katerih se je udeležilo enajst narodov. Vojaških smučarskih tekem v Cortina d'Ampezzo se je udeležila tudi vojaška skupina Jugoslavije, ki je dosegla peto mesto.

× Zamenjajte drobiž po 0,50, 2 in 10 din. Stari dvodinarski in 50parski drobiž izgubi vsako vrednost 16. februarja t. l., 10dinarski pa 28. februarja t. l. Zato naj vsak imetnik takih novcev predloži do omenjenega dne svoj drobiž na blagajni davčne uprave, pošte, Narodne banke, Poštne hranilnice ali Državne hipotekarne banke, ki mu morajo izplačati polno vrednost. Po preteku omenjenega dne ohrani kovanec le svojo nizko kovinsko vrednost.

× V oktobru in novembru so narasle vloge pri slovenskih hranilnicah. Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so se tudi v oktobru in novembru 1940. razvijale vloge pri 29 slovenskih hranilnicah ugodno. V oktobru se opaža povečanje vlog le za en milijon dinarjev na 990,829.952, zato pa so se v novembru dvignile skupne vloge kar na 27 milijonov din na 1.017,835.514 din, od česar odpade na 123.650 hranilnih knjižic 752.2 milijona in na 1.689 tekočih računov 265,6 milijonov din. Vloge na knjižice so se povečale v oktobru pri 9 zavodih, v novembru pri 11, vloge v tekočem računu v oktobru pri 5, v novembru pri 10 zavodih (izmed 20, ki vodijo tekoče račune), skupno stanje vlog v oktobru pri 8, v novembru pa pri 10 zavodih. Tudi število vlagateljcev je naraslo v oktobru pri 8, v novembru pa pri 10 zavodih in znaša tedaj 125.184.

Kljub sedanjim nemirnim časom kažejo ti podatki prav razveseljivo sliko o delovanju naših hranilnic.

× Brezdušna hči. V vasi Lipovec pri Vraždinu je ubila Matilda Mičuga svojo mater kreužitkarico. Zverinska hči je surovo ravnala s svojo materjo, silila jo je k delu, in jo vlačila za lase in nazadnje ubila. Orožniki so zločinko aretirali.

× Rusija kupuje savinjski hmelj. Te dni se je mudil v Savinjski dolini zastopnik zunanje trgovine Sovjetske Rusije in kupil 500 stotov hmelja.

× Sleparske komisije. V Beogradu so obiskavale privatne stranke sleparske komisije, ki so pregledavale domače zaloge živil. V vseh slučajih so se komisije dale podkupiti in niso privatnih zalog prijave oblasti. Policija sedaj pridno zasleduje sleparske komisije.

× V Slovenski Bistrici so razkrinkali ponarejevalsko družbo 500dinarskih bankovcev. Aretiranih je bilo pet članov ponarejevalske družbe. V promet so spravili le nekaj bankovcev in jih je orožništvo že prijelo.

× Banovinski svet za dravsko banovino je bil sklican za 17. februarja.

× V Zagrebu je na tragičen način preminul pretekli teden mladi književnik Ivo Kozarčanin.

× Vihar je prvrnil na progi Zaječar—Paračin cel vlak. Vlak je vozil večinoma živino. Človeških žrtev ni bilo.

× V Bosni je umrl Mustafa Šijatović, star 106 let. Mož se ni še nikdar vozil po železnici, niti z avtomobilom. Vojakov ni služil. Ko je Avstrija zasedla Bosno, je bil star 43 let.

× Blizu Kotora sta pretekli teden eksplodirala dva torpeda, ki sta zadela v obrežne pečine. Neka tuja 8000 tonska ladja se je komaj rešila v naše pristanišče, zasledovana od sovražne podmornice. Podmornica je še naprej prežala na trgovsko ladjo. Izstrelila je dva torpeda, ki pa ladje nista zadela.

Iz danske zgodovine

Dansko poznajo naši čitatelji največ kot deželo vzornega kmetijstva in moderne združne organizacije. V dobrih petdesetih letih si je znala Danska vprav s pomočjo združništva neverjetno visoko dvigniti svoje kmetijstvo in ustvariti zavidanja vredno blagostanje.

Lani smo čitali, kako naglo se Dansko zasedle nemške čete. S tem so vesti o Danski utih-nile.

Vprav kot kmetijska dežela bo Danska zanimiva tudi po svoji zgodovini. Naj zato objavimo nekaj odlomkov iz dobe kralja Kristijana IV. (1588 do 1648).

Pogled v življenje, zlasti v ožje zasebno življenje tega danskega vladarja, nam odkriva zanimivo sliko tedanje dobe. Pri ženskah je bil Kristijan IV. izredno podjeten. Njegova prva žena je bila Ana Kristina. Rodila mu je tri sinove in tri hčere. Mož pa se ni zadovoljil z ženo, ampak si je privoščil še prilježno, ki jo je povišal v dvorno damo svoje žene. Bila je to neka Karen. Ta mu je rodila sina in dve hčerki. Po smrti prve žene se je vnovič poročil s slavno Kristen Munk. To je bil morganatičen zakon (morganatičen zakon je zveza med mozem visokega plemiškega ali kraljevskega rodu z ženo iz meščanskih krogov). Kristen je Kristjanu IV. rodila dvanajst otrok. Poleg tega je živela še z neko Vibeke Kruze, ki mu je tudi rodila sina in hčer. Tako je bila kraljeva družina izredno številna, poleg teh otrok pa jih je imel Kristijan še z drugimi ženskami po mestu več otrok, ki jih je tudi priznaval za svoje. Po njegovi smrti so si vsi bratsko delili kraljevo premoženje in imetje.

Še bolj zanimivo kakor zasebno življenje tega danskega vladarja je njegov dnevnik. Mož je bil v tem silno natančen in je zapisaval v dnevnik vsako neznatnost, vendar je v njem ohranjenega marsikaj, kar zanima še pozne rodove ne samo na Danskem, ampak tudi drugod po svetu.

Ostanki tega dnevnika so brez letnice, vse-kakor pa izvirajo nekako iz prve polovice 17. stoletja. Naj izpišemo samo nekaj značilnih primerov:

3. aprila: Hans Munk in Palle Friis sta bila pred palačo za eno glavo okrajšana.

15. aprila: Paziti moram, da dojlja, ki sem ji odpovedal, ne izpraska novi oči.

29. aprila: Hanzenova žena Ana, ki je stara 22 let, je dobila dvojčke. Mož je star 88 let. Imam namen, da to reč preiščem. Ove Giedde je slišal o neki ženski v Aalborgu, ki je zlegla jajce. Baje je podobno nojevemu, samo da je modro (sinje).

8. junija: Danes je bila sežgana rejena čarovnica.

11. junija: V Malmöju je bilo sežganih 11 čarovnic.

17. junija: V mesto so pripeljali slona, ki zna plesati, se boriti in poklekovati. Prišla sta tudi dva nizozemska poslanika, ki pa ne znata ničesar.

20. junija: Krvnik iz Nestveda je bil pri Zapadnih vratih napet na natezalnico. Najprej so mu izrezali jezik, nato pa vse notranje življenjske organe in končno še srce, ki so ga razčetrili.

To je nekaj ocvirkov iz tega nenavadnega dnevnika. Bolj ko cele knjige pričajo ti bežni zapiski o mračni dobi, v kateri je tavalno človeštvo. Za današnjega človeka zveni skoraj nemogoče, ne samo neverjetno, da je Kodanj (Kopenhagen, danska prestolnica) preživljal vprav pod tem vladarjem svojo najsrečnejšo dobo. In vendar je to resnično!

POVEČANJE PRIDELKA BOMBAŽA V RUSIJI

Zadnja leta se v Sovjetski zvezi opaža povečanje pridelka bombaža. To je velikega pomena za Evropo, kajti ruska proizvodnja bombaža igra veliko vlogo na evropskih tržiščih. V Sovjetski zvezi posvečajo veliko pozornost zemljišču, ki je zasejano z bombažem. Po proizvodnji bombaža prihaja na prvo mesto Uplan, kjer je bilo lani zasajenih 622.000 ha. V tej pokrajini so pridelali novo vrsto bombaža, tako imenovani uplanski bombaž, ki je za 10 do 15 odst. boljši in uporabljivejši, kakor vsi dosedanja bombaži. Prav tako je seme tega bombaža za enak odstotek bolj rodovitno.

Mladina sedanjega časa

Naša mladina se je vseh dvajset let našega življenja v svobodni državi udeleževala največ na kulturnem in telovadnem polju. Z javnimi vprašanji se ni pečala. Gospodarska in socialna vprašanja so bila pridržana političnim strankam in zadevnim gospodarskim ter strokovnim organizacijam. Mladina se je bolj redno prikazala v njihovih vrstah. Le pri kakih volitvah je stopala vidnejše na plan, prevzela propagandno delo, izvedla agitacijo in organizacijo volitev.

Z ozirom na vedno večjo zapletenost političnih razmer, zaradi socialnih krivic in vedno težjih gospodarskih prilik je pričela tudi mladina misliti na svojo bodočnost. V njej je dozorel sklep, da ne sme stati ob strani in da ne sme gledati brezbržno na javna vprašanja. Ako hoče imeti lepšo bodočnost, ako hoče imeti zavarovano življenje in preskrbljeno delo, se mora oprijeti javnega dela, stopiti v politično življenje in v političnih strankah sodelovati. Ker bi razcepljenost političnih strank pomenilo le brezuspešno trošenje sil, smatra mladina za združitev vseh naprednih političnih sil kot osnovni pogoj za uspešno delo. Zaradi tega je toplo pozdravila vsa mladina prizadevanje omladinske organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke za združitev vseh omladinskih političnih skupin. To vprašanje je bilo v nas zrelo in je prizadevanje rodilo hitre uspehe.

Mladina ne mara nobenega izključevati, kdor ima dobro voljo in sposobnosti za politično delo. Ona dobro ve, da se s praznimi besedami ničesar ne doseže. Ona ve, da se političnih vplivov in mest niti ne podeduje niti ne odkupuje. Politika je zgrajena na večni dinamiki in delu. Političen vpliv in uspeh je mogoč samo v delu. Mladina se nič ne vara, da je delo v javnem življenju trdo in da zahteva obilo požrtvovalnosti in potrpljenja. Ona se dobro zaveda, da politična pota niso postlana z rožicami in da je tisti politik, ki je v svojem javnem življenju osivel, vreden največjega priznanja in spošto-

vanja. Kajti delo za narod in državo, delo za javnost, za skupnost je najvišje delo v človeškem življenju. In narod, ki svojih zaslužnih mož ne spoštuje, jih tudi ni vreden. Na vzorih zaslužnih mož se mladina moralno krepi.

Mladina, ki se bliža polnoletnosti in ki prevzema teže bremen na svoja ramena, je poklicana, da stopi na plan in sodeluje pri javnem delu za tako ureditev novega socialnega in gospodarskega reda, da bo imel sleherni član človeške družbe možnost poštenega življenja.

Koncentracija vseh zdravih narodnih sil naj postane mejnik novih za narod svetlejših časov.

Rajh J.

Iz tujine

■ Zedinjene države imajo po zadnjem ljudskem štetju 150 milijonov 21 tisoč 231 prebivalcev.

■ Silna stiska za živila vlada v Belgiji. Po 15. februarju ne bo nikjer mogoče dobiti ne moke ne kruha. Mesta v Belgiji so bila že doslej po tri dni na teden brez kruha. Seveda manjka krompirja in drugih najpotrebnejših živil, tako da preti nevarnost, da bodo otroci začeli umirati od lakote. — Tako je ugotovila ameriška Hooverjeva komisija, ki se je mudila pet dni na belgijskem ozemlju in proučevala tamkajšnje življenjske razmere.

■ Siamska vlada je dovolila Japonski uporabo dveh letališč na siamskem ozemlju. Od tod bo japonsko letalstvo lahko nadaljevalo bombne napade na burmansko cesto in tako otežkočalo Angliji pošiljanje pomoči Kitajcem.

■ Polkovnik Donovan, Rooseveltov odposlanec, ki je ondan obiskal tudi našo državo, je sedaj prispel v Jeruzalem. Tam se je sestal z raznimi vodilnimi osebami.

■ Poveljnika francoske policije v Parizu so te dni aretirali in odpeljali v ječo.

■ Pet sto milijonov frankov je določila francoska vlada v Vichyju za javna dela, da bi tako omejila brezposelnost. Denar bodo porabili za zidanje modernih in higienskih stanovanjskih zgradb.

■ Nemška poročila zatrjujejo, da smatra Nemčija ostavko bolgarskega kmetijskega ministra Bagrjanova za bolgarsko notranjo zadevo. Pri tem pripominjajo, da uživa Bagrjanov v Nemčiji vse simpatije, ter hkratu izražajo možnost, da bo prišlo v Bolgariji v kratkem do političnih sprememb.

■ Hripa močno razsaja v Budimpešti, kjer leži tri sto tisoč bolnikov, ki imajo hripo.

■ Močan snežni vihar je uničil zgradbo francoske tovarne za avtomobile »Simoa« v Surusnesu pri Parizu.

■ V Ameriki je umrl zet pokojnega predsednika Wilsona, Villiam Gibbs Mc Adoo, ki je bil med prejšnjo svetovno vojno ameriški finančni minister.

■ Zaplenitev premoženja so odredile nemške okupacijske oblasti za sovražne državljane v Belgiji, na Nizozemskem in v zasedeni Franciji. Zaplenba velja za premoženje Angležev, Egipčanov, Sudancev in Iračanov. Zaplenjeno imetje ne preide takoj v last nemške države, ampak ga bodo do konca vojne Nemci samo upravljali. Samo premoženje Židov bo Nemčija takoj ob zaplenitvi tudi v resnici prevzela v svojo last.

■ Po poročilih rumunskega notranjega ministrstva je bilo do 4. februarja v Bukarešti aretiranih 3011, po ostalih krajih države pa 4424 ljudi. Hkratu s tem poročilom objavlja ministrstvo zagotovilo, da vlada po vsej državi mir.

■ Donava zadnje dni nevarno narašča in je pri Budimpešti dosegla 7 metrov nad normalo.

■ **Novo letalsko progo** so te dni tovorili v Rusiji. Proga vodi iz Moskve v Arhangelsk s temi vmesnimi postajami: Igarka, Tiksi, Rt Smid, Anadir. Promet oskrbuje štirimotorno letalo, ki opravi 8000 kilometrov vožnje v več odsekih, vmes tudi skozi kraje polarne noči.

■ **Prisilna mobilizacija** vseh delovnih sil bo po načrtu ministra za delo Bevina izvedena v Angliji. Načrt je odobril tudi vrhovni svet angleških strokovnih organizacij.

■ **Bivši republikanski kandidat** za predsednika Združenih držav Wendell Willkie je prispel z letalom na Portugalsko. V Lizboni je takoj obiskal angleškega poslanika. Na poslaništvu se je vršila konferenca med njim ter angleškima poslanikoma v Lizboni in Madridu.

■ **Italijanske izgube v Albaniji** znašajo do sedaj 16.000 ujetnikov, tisoč ubežnikov in okrog 20.000 ranjenih in bolnih.

■ **Na Portugalskem** so v večih krajih nastale hude poplave, ki so povzročile veliko škode. V prestolnici Lizboni je vodovje poškodovalo tudi poslopje narodnega muzeja.

■ **Turške radijske postaje** so pričele oddajati svoja poročila tudi v srbohrvatskem jeziku.

■ **Nemčija je zahtevala** po ameriških poročilih od Francije pristanišče Bizerto ob tuniški obali. Bizerta je največje in najbolj zavarovano pristanišče na afriški obali v Sredozemskem morju. Edino od tod bi mogel slediti vojaški sunek osnih velesil proti angleškim oporiščem v Afriki in resno ogrožati angleško kolonialno posest. V Tunisu in Maroku pa ima zbranih francoski general Weygand okoli 20 divizij dobro oborožene francoske vojske, ki hoče braniti francoske kolonije pred vsakim napadom. Zato poskuša Nemčija dobiti oporišča za svojo vojsko na afriškem ozemlju na miren način in s privoljenjem francoske vlade. Francoska vlada v Vichyju je že izjavila, da ne da svoje vojne mornarice nikomur na razpolago, ki bi hotel jo uporabiti proti njeni bivši zaveznici Angliji. Z ozirom na ponoven vstop Lavala v francosko

vlado upajo v Nemčiji, da se bodo odnošaji med obema državama izboljšali.

■ **Nekateri znaki kažejo**, da bodo pričeli rumunski petrolejski vrelci usihati, ker so izčrpali iz njih vso nafto. Strokovnjaki računajo, da vsebujejo vrelci še kakih 200 milijonov ton petroleja. Letna proizvodnja znaša 4 do 8 milijonov ton.

■ **Turki so v Traciji zgradili obširno obrambno črto napram Evropi**, ali bolje rečeno, proti eventualnim bolgarske meščanske politike. Zdaj je to črto uradno pregledal državni predsednik Ismet Ineni, ki je izjavil, da je s turškimi obrambnimi ukrepi zelo zadovoljen. V tej turški črti je zdaj večina turške vojske, ki se trenutno nahaja pod zastavo.

■ **Predsednik francoske republike maršal Pétain** je imenoval 200 poslancev, ki bodo imeli posvetovalen glas. Med imenovanimi poslanci je 41 bivših nar. poslancev in 27 bivših senatorjev.

■ **Uporniki rumunske Železne garde** so po bolgarskih poročilih presekali tudi petrolejski cevovod, ki vodi iz središča petrolejske industrije Ploestija v Bukarešto. S tem činom so posegli legionarski uporniki v območje nemških interesov, ker je prav nemotena proizvodnja petrolejskih naprav v Rumuniji glavna briga nemških čet.

■ **Angleški predsednik vlade Churchill** si je te dni ogledal v spremstvu Rooseveltovega odposlanca Hopkinsa obrambne naprave na južni obali Anglije.

URADNI TEČAJI ZA FEBRUAR 1941

Minister za finance je predpisal za februar naslednje uradne tečaje:

1 napoleonondor	din 350.—
1 zlata turška lira	din 398.30
1 angleški funt	„ 217.50
1 ameriški dolar	„ 55.—
1 kanadski dolar	„ 54.—
1 nemška marka	„ 17.82
1 belga	„ 7.13
1 pengö	„ 8.76

1 brazilski milreis	„ 2.95
1 egiptski funt	„ 215.50
1 palestinski funt	„ 214.50
1 urugvajski pezos	„ 18.50
1 argentinski pezos	„ 12.40
1 čilski pezos	„ 1.25
1 turška papir. lira	„ 34.—
100 francoskih frankov	„ 119.—
100 švicarskih frankov	„ 1276.—
100 italijanskih lir	„ 228.80
100 nizozemskih goldinarjev	„ 2365.—
100 bolgarskih levov	„ 46.—
100 rumunskih lejev	„ 28.—
100 danskih kron	„ 860.35
100 švedskih kron	„ 1310.—
100 norveških kron	„ 1012.50
100 pezeta	„ 510.—
100 drahem	„ 38.50
100 čeških kron	„ 150.50
100 slovaških kron	„ 150.—
100 finskih mark	„ 90.10
100 irskih (perz.) rialov	„ 100.—

Tem tečajem je že prištet pribitek (»prim«).

Sejmi

16. februarja: Sedlarjevo v Polju, Dol. Lendava;
17. februarja: Braslovče, Semič, Višnja gora, Velike Lašče;
18. februarja: Šmartno pri Litiji, Ormož, Ptuj, Dolnja Lendava;
19. februarja: Ljubljana, Lož, Celje, Ptuj, Trbovlje, Pišce;
20. februarja: Šmihel-Stopiče, Tuhinj, Šoštanj, Videm ob Savi, Turnišče;
21. februarja: Maribor;
22. februarja: Brežice, Celje, Trbovlje, Podčetrtek v Varečah, Teharje.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Zahtevajte pri Vašem trgovcu Naš čaj!

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:
Kmetijski družbi
r. z. z o. z.
v Ljubljani

„EKONOM“

družba z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rudninskega superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čiliskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani - Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun poštno hranilnice 14.257
Brzjav: „Kmetiskidom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice. Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive **4 do 5%** obrestuje po

Za vse vloge nudi popolno varnost!

Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!